Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४६४४

Title वरुणश्राद्धम्

Author ×

६ पत्राणि

Extent ~~९ पत्राणि~~ Age ×

Subject धर्मशास्त्रम्

𑆮𑆲𑆬𑆯𑇀𑆫𑆳𑆢𑇀𑆣𑆩𑇀

𑆰𑆜𑇀𑆥𑆰

वरुणकाव्य

गुा-प्रनतदेव

तरुगा [redacted]

८०

श्रीगणेशाय नमः॥ चां लोकरिता ऽप्राच. प्रा. सर्षव ग्रहिला
पुरंदरं गजारूढं पीतवर्ण्णो सलायुधं॥ देवानामाधिपं श्रे
ष्ठं सह स्त्रा ऽक्षं नमाम्यहं॥१॥ पूर्वे॥ गव्यर्वास्ये छागपानं घृत
शक्तिकमंडलुं॥ श्वेतांबुकं शोकवर्णं पावकं. प्रणमाम्यहं॥२॥ ऽप्रा
ग्नेयां॥ रक्ताक्षं महीषारूढं दंडपाशधरंप्रभुं॥ धर्माध्यक्षं मे
कामचं यमं नित्यं नमाम्यहं॥३॥ दक्षिणस्यां॥ रक्तो धिपं महाकू
यं महोग्रं निलविग्रहं॥ नरपृष्ठाविमानस्थं निरृतिप्रणमा
म्यहं॥४॥ नैरृत्यां॥ शरवपाशधरं देवं वरुणं मकरवाहनं॥ 2

शुद्धस्फटिकसंकाशं जलराजं नमाम्यहं ॥५॥ पश्चिमस्यां ॥
अंकुशं ध्वजं बिभ्राणं निभ्राण युवानं मृगवाहनं ॥ मेघवं
र्णं नन्वायुं प्राणधी शं नमाम्यहं ॥६॥ वायव्यां ॥ धनप्रदं म
गारूढं वरमुद्रागदाधरं ॥ गौरं महोदरं सोमरूपं धपदं नमा
म्यहं ॥७॥ उत्तरस्यां ॥ इशानं वृषभारूढं कर्पुरं धवलां शि
वं ॥ वरत्रिशूलहस्तं च त्रिनेत्रं प्रणमाम्यहं ॥८॥ इशान्यां
श्मश्रुलं किंशुमाकाभासधूताक्षं बुकुशस्कंवं ॥ लंबोदरं
मरालस्कंधं च तुच्छं नमाम्यहं ॥९॥ अपाकाशे ॥ अनन्तशयनं

विष्णु शंखचक्रगदाधरं ॥ तार्क्ष्यपत्रं घनश्यामं धशधरं
नमाम्यहं ॥१०॥ ओं भ्यां ॥ यदत्र संस्थितं भूतं स्थानमाश्रि
त्य सर्वदा ॥ स्थानं त्यक्त्वा तु तत्सर्वं यत्र स्थं तत्र गच्छन्तु ॥ अप
क्रामन्तु भूतानि पिशाचाः सर्वदिशं ॥ सर्वेषामविरोधेन ज
प कर्म समारभेत ॥ भूतप्रेतपिशाचाद्या अपक्रामन्तु राक्ष 2
सा ॥ स्थानदस्माद्व्रजं त्वन्य स्वीकरोमि भुवं त्विमां ॥ अप
सर्पन्तु ये भूता ये भूता भूमिसंस्थिता ॥ ये भूता विघ्नक
र्तारस्ते नः सन्तु शिवाज्ञया ॥ उत्तिष्ठन्तु महाभूतानि ओं भू

सदनुसहचरैरूद्धिर्गणाघोद्वौ प्रद्योतकलामोदामलकां

ल्लीं॥ ह्रैं श्रीं यैं। सैं ह्रैं बुं। धैं॥ सकलफलमयो मंडपेकल्पवृ

क्षः॥ गृहेयस्य प्रभूतं ममृतमशनं मोदकाः खंडमिश्रा भू

यान्नृत्यै सकलजनानां नंदकारिकुटुंबः॥ हे हेरंब लम्बो

घोहि ह्य बका त्र्यंबकाय च॥ सिद्धिबुद्धिपते ऋ हे लंबो

दोम्ब पितः पितः॥ नागास्यनागहर खगणनाथ च तु भु

जः॥ भूषितः स्वायुद्धैर्धृतः पाशांकुशधरस्वधैः। आवाहया

मि पूजार्थं रक्षार्थं च मम क्रतौ॥ इहागत्य गृहाण त्वं पूजा

कनुचरहो मोन क्रतुंड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभं आ

(विघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ।। श्रीगणेशाय नमः ।। स्वस्ति श्री
समस्त०।। वृद्ध प्रयोगः श्रीरामाणां यथा वर्णनं च्यते ।। पत्नी=स्ना
त्वा ।। स्नातः शुचि निराहारश्चोत्थाय सकृतः क्रियादु वर्चि
तफलै युक्ता पुत्र स्या: सह =पागता: ।।१।। =पावाहयामि ताप
नीयं कार्येच सहपन्नी ।। पतिव्रतां सत्यवती भक्ति
परायणा ।। =पागच्छ धर्मपत्नी वंन्नर्ती सह मयान्विता ।।२ प 5
त्नी=पावहना ।। दधि दुर्वा शमी पत्र कुसुमा क्षत चंदनैः सि
द्धार्थोदक पूर्णा ह्रिल्ला पात्रं कृतांजलिः ।। हिरण्य १ =प घ्यपा
र्ष्योक १ ।। =पादित्या द्या ग्रहा सर्वे राहुः केतु पुरस्सराः ग्रह दे

वा।दिदेवैश्च नक्षत्राणां च देवतैः।इन्द्रादिदिक्पालैश्च ब्रह्मावि
ष्णुमहेश्वरैः॥वासुक्याद्यैर्नागलोकैश्च क्षेत्रपालेन संयुतैः॥भू
म्यान्तरिक्षं दिव्यैश्च भौमान्तरिक्षैः॥कुलदेव्यैश्च मा मातृभिः।चतु
र्भिश्चैव वेदैश्च रुद्रेण सहितस्तथा॥सागरादित्यपातालेऊ
र्द्ध्वलोकं सुरैः सह॥पर्वताश्च यः सर्वगंगाद्याः सरितादुमाः।
एभ्यो यंत्रादिदेवैश्च पूजान्यर्घ्यं वौंदशमहं॥पावनाः सर्व
वर्णानां ब्राह्मणा ब्रह्मरूपिणः॥=यमकगटकृतु समाधश
क्तिं प्रख्यकर्मणि॥स्वस्वकर्मरतानि संवेदशास्त्रार्थकोवि
दः॥श्रोत्रियाः सत्यवाचश्च वेदध्यानपरायणाः पद्माक्ष्याम

तः संपूज्याव द्वं पातितन्दुमाः ॥ =यदागिकुर्वन्तु मत्कर्मकल्पद्रु
मसमाशिषः ॥ यथोक्तानियमैः पूज्यामन्त्र्यार्यास्थिरनव्यवः
पदरूपालोकनासर्वरूद्रूपोवद्विमप्रयुः =प्राधुशाग्वे शैपुत्रा
6 दिसुखः श्रीप्राप्तये पुनः ॥ =पापद्विघ्नविनाशाय शंतु नद्वि
रूपाय च ॥ विशेषकामहोमे च सहितं सामिदादेन्नैः ॥ =प्रा
दिशादिग्रहयज्ञं कर्तुं योपप्रसादितः ॥ =यागतं वो द्विजश्रेष्ठा
मद्गेहे ग्रहकारकाः ददमर्घ्यमिदं पाद्यं भवद्वी प्रतिगृह्यतां ॥ ६
=पर्घौ =पर्घौ =प्रर्घः प्रतिगृह्यतां उं प्रतिगृह्णामि =आचार्य
प्रवर्तित्रिमुखः पादप्रक्षालनं यजमानउत्तराभिमुखं

रुहिरा उत्तराभिमुखः पादप्रक्षालनं॥ अस्मिन्नमुककर्मणि अ-
मुकवेद मुहूर्त्ते आचार्यं त्वं त्वे पाद्यं । एष वो अर्घः । पूजा । स्वस्ति
न इन्द्रो० । पूजा पादप्रक्षालनं । आचमनं । रुगवेदो० वेद पादप्र-
क्षालनं । पूर्वोक्त पादप्रक्षालनं । आच० पउ मानन पश्चिमाभि-
मुखः पादप्रक्षालनं स्वप आच० प्रा० मः॥ अर्घोदक वंदनां स्व-
स्तियानरूप॥ ॐ अपवित्रः० सप्त व्या० देवता० ॐ नमः स्वाहायै
३॥ गयायां देवरू०॥ च आचार्यप्रमुख सर्व विप्राणां वरुणः आ-
ग्नेउपाहाराणां पवित्रता अस्तु । अनुशादि उपास्मै० मधु मधु

मधु । अथ चेत्यादि । सर्वारिष्ट परिहारार्थं सर्वकामसमृध्यर्थं
अविघ्नेन कर्मणः सिध्यर्थं च । अमुककर्म प्रारम्भनिमित्तं । आ
चार्यप्रमुखरुत्विजानां वरुणम् अहं करिष्ये । ॐ कुरुष्वाद्य यज
मानस्य व्रीहीन हस्ते गृहीत्वा । आवाहयामि देवेश आचार्यं
मखकर्मणि । पुराणं ज्ञानाभिमांसा सर्वशास्त्रार्थपारगं । आ 7
चार्यस्य यथा देवानां प्रकस्य ब्रह्मस्पतिः । तथा त्वं मे भवाचा
र्य पूजारंभो द्विजोत्तमः । गोत्रं प्रवरं अ० वेदस्य अमुकशाखाध्या
यिनं अमुककर्म आचार्यं त्वामहं वृणे व्रतोस्मि । रुग्वेदस्य

म पत्रा होगा यत्रः सोम दैवतः आदि गोत्र स्नुनि प्रेंद्र रूलिगवी
मे सधा भव गोत्रं प्रवरं शाखा ।पीनि शाखाध्यानि नं अमुका अमु
कशर्मन ब्राह्मणं वा महं वृणे। व्रतोस्मि वेदऽ नाब्रां ह्मणानेव रु
णकरे व्रतोस्मि इदमर्गादि पूजा। यथा दत्त पुष्प तांबुल यु
गानि कुंडल मुद्रिका व स्त्र प्र सांन्माय प्राजा प त्यानु पावि त
नि मन संकल्पितानि दत्वा ते अथाचार्य प्रमुखेभ्यो रु वि
गभ्यो ह दास्ये। तेन भगवत् अमुक देवता प्रीयतां। पुण्याहं।
अ स्तु अ स्य ब्राह्मणं नां वरुणाकर्म ति प्रा ति ष्ठा सिध्यर्थे हि रे

एष दक्षिणां निं० व्यां–आचार्यं प्रमुखेभ्यो रु। विरभ्यो हं संप्रदास्ये। ते
न भगवन्–अ० तां दक्षिणां तानु०। अस्तु अस्य ब्रा।। इमानि अ
र्चितानि ज्योतींषि। अर्चन निधेः परिपूर्णतामस्तु। अन्नम०
उन्नून्नं स्वा। अ कृत तीजे। अकृत न मि०। हरी। यथा संपन्नानेन
दा। प्रिय पर्यंतेन भोजनेन। व्रतेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो अहं ददास्ये। तेन
भगवन्तः अमुक देवता प्रीयतां। पुण्याहं०।। अस्तु अस्य ब्रा
ह्मणान् वरुणकर्मणा प्रतिष्ठासिध्यर्थं हिरण्य दक्षिणां नि० व्यां
आचार्य प्रमुखेभ्यो रु। विरभ्यो हं संप्रदास्ये। तेन भगवन्तः प्र०

ता। दक्षिणापां तु०। ॐ प्रस्तु ॐ प्रस्तु। ब्राह्मणानां वरुणा कर्म कर्मणि प
न्युनातिरिक्तं सर्वं भवतां प्रसादात। उप विः स्यात ॐ प्रभु कदे
वतानां प्रसादात ॐ आदित्यादिनवग्रहाणां प्रसादात सर्वं परि
पूर्णमस्तु। गृहे वृद्धि शतानि भवंतु उत्तरे कर्म निर्विघ्नमस्तु
वरुणा ॐ आशिर्वादः॥ अथ वा पुण्याह वाचन॥ श्रीफल गृहीत्वा
ब्राह्मणाः संतु मे शांताः पापात्मानु समाहिताः॥ देवानां चैव दा
तारः स्नातारः सर्वदेहीनां। जपयज्ञस्तपा होमे दानैश्च वि
विधैः पुनः। देवानां चापित पात्रं पंक्ति पाउक्तः कृताः। येषां

दृष्टि स्थितानेद्याः पापपंक्तिजगत्त्रयं । पारकृतु सततं तेषां जपयंत्र व्यवस्थिताः ॥ महारुद्रजपे तत्र पूज्याः संतु मे नियमान्विताः । अन्नाः शौचपराः सततं ब्रह्मचारिणाः रुद्रध्यानरतानित्यं संयतमनसः सदा ॥ भूमीवशायिनः संतु मासं तु परानिंदकाः प्रमाणं नियमान् प्राप्य वंतु भवतामपी ॥ इत्थं संप्रार्थ्य तान्ब्रूयात् यथावत्कृपतां जपः । आसमाप्तेन हिं नियमाभवतु सततं द्विजः । उपस्यपागस्य निःपत्यै भवं तो प्रार्थितामया ॥ सुप्रसादं प्रकर्त्तव्यं कर्मैतत्तावतां विधिपूर्वकं ॥ नाजीकेर पत्रं दक्षिणां श्यांनागरवातीजुजधदेवसुतत्वनतादेवेनस्वस्तावतरण आसमाप्त